Rojans

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca:	Moianès
Lloc/Adreça:	Sector sud-est del terme municipal
Emplaçament	Carretera local cap a Sant Joan d'Oló, poc després del mas Rovira camí sud-oest uns 1.500 m
Alçada:	620

Coordenades:

Latitud:	41.84898
Longitud:	2.03013
UTM Est (X):	419488
UTM Nord (Y):	4633464

Classificació

Número de fitxa	08258-95
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Segle	X-XXI
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Número inventari	Sí: IPA 17160
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	08258A005000820000AX
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dl., 30/12/2019 - 01:00

Descripció

Masia de dimensions més aviat petites, d'origen medieval, emplaçada vora un dels ramals del camí de Sant Jaume que venia del monestir de l'Estany. Consta d'un cos residencial (de planta rectangular, amb planta baixa més dos pisos, el segon sobrealçat modernament al nivell de les golfes) amb coberts adossats al nord, al sud i al sud-est, de manera que pràcticament envolten la casa, deixant un petit pati davanter tancat en forma de barri. El cos residencial és una construcció uniforme que no ha sofert ampliacions visibles, llevat del sobrealçament del segon pis. La façana principal, encarada a llevant, té un portal adovellat amb arc escarser i presenta una distribució força irregular, amb algunes obertures emmarcades amb llindes i brancals de pedra que han estat modificades parcialment amb maó. Una d'elles s'ha transformat en balcó. Les finestres del segon pis (obra feta entorn de 2001) són fetes ja amb maó. Destaca la presència en aquesta façana d'una pedra reaprofitada d'un antic finestral gòtic lobulat. La façana posterior (a ponent) presenta una estructura similar, amb tres finestres al primer pis que, originàriament, eren emmarcades amb pedra picada. Els murs són fets amb un aparell de petits carreus força regular, més o menys disposats en filades. L'interior de la casa conserva molt bé la tipologia constructiva originària. La masia conserva una cisterna i dues tines, també té un forn d'obra.

Observacions:

Inclosa al Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable de Santa Maria d'Oló amb el num. 24 (Pla Especial Urbanístic 2011)
L'edifici presenta la següent inscripció a la llinda del balcó: 1581
Informació oral facilitada per Elvira Sors Vilaseca, Maria i Montse Mas Sors

Història

El mas Rojans és documentat des de mitjans de segle X. També es troba documentat en el fogatge de 1515 amb el nom Casa de Rojans, i formava part de la parròquia de Santa Maria d'Oló. La presència d'una capçalera de finestral gòtic a la façana dóna a entendre que es devia aprofitar d'una anterior construcció i que, per tant, en època baix-medieval Rojans devia ser una masia petita però d'una certa categoria. Cal dir que hi passava un dels ramals de la ruta catalana del camí de Sant Jaume, concretament el que passava per Girona, Vic, Manresa, Montserrat, Igualada i Lleida i que està documentat al segle XIV, ja que el mateix rei Pere III el Cerimoniós va fer aquest camí. Sembla que en el tram del Moianès l'itinerari venia de l'Estany i, després de Rojans, continuava pel mas la Careta cap a Artés. En la llista dels caps de família que van assistir a la reunió per tractar de la redempció del terme d'Oló l'any 1394 hi figura Pere Rojans. Cal pensar que aleshores era l'hereu del mas.
Segons la inscripció d'una llinda del 1581, es pot deduir que en aquest moment la masia es va reformar i devia ser llavors quan el cos residencial va adquirir l'aspecte actual. A mitjans del segle XIX Rojans era propietat de Joan Soler Vilarassau, que era notari, propietari del mas Vilarasau, resident primer a Moià i després a Sarrià. Sembla, per tant, que en aquesta època o tal vegada amb anterioritat Rojans havia passat al mas Vilarasau. Joan Soler Vilarassau va vendre Rojans a Fructuós Tantiñà Antonell i d'aquest va passar al seu fill: Antoni Tantiñà Vila, resident a Castellterçol. Segons les escriptures d'aquesta època Rojans tenia "dret a percebre"; és a dir, cobrava un cens, de tres cases molt pròximes entre si, que es troben en direcció a llevant: ca l'Oller, cal Pere Riera i el Coll.
Durant els anys de la Guerra Civil a la casa s'hi van amagar un parell o tres d'homes de l'Alzina (masia fora del terme d'Oló) per evitar d'anar al front. Durant tots aquests anys, a Rojans hi vivien masovers. Pels volts de 1939 o 40 van entrar-hi com a masovers Pere Sors Solà i la seva esposa Margarida Oller Vilaseca, provinents del mas veí de Torrecogusa. El matrimoni va tenir tres filles. Una d'elles és Elvira Sors Vilaseca, que va continuar a Rojans i es va casar el 1955 amb Joan Mas Capdevila, procedent de Viladrau. Van tenir set fills, alguns dels quals continuen vivint al mas. L'any 1996 es van decidir a comprar la propietat de Rojans. Actualment el propietari és Pere Mas Sors, que continua portant l'explotació agropecuària.

Posteriorment, entorn de 2001, van fer diverses obres: van sobrealçar la casa amb el segon pis, van ampliar algunes finestres i van reformar els coberts.

Bibliografia

FERRER, Llorenç; PLADEVALL, Antoni i altres (1991). "Oló als temps medievals", "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 64, 107.
SOLÀ BACH, Sebastià (2011). Pla Especial Urbanístic del Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable. Municipi de Santa Maria d'Oló, fitxa núm. 24.

